

Handläggare
Carina Cutlip
Telefon: 08-508 25 057

Till
Socialnämnden
2022-10-25

Förslag till avgift enligt Lagen om tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens förslag till avgifter enligt nedan
2. Socialnämnden överlämnar förslaget till kommunfullmäktige för godkännande
3. Beslutet justeras omedelbart

Kategori	Föreslagen avgift
Försäljning av tobaksfria nikotinprodukter	3 400 kronor

Fredrik Jurdell
Socialchef

Veronica Wolgast Carstorp
Biträdande förvaltningschef

Sammanfattning

Sedan 1 augusti 2022 gäller Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. Försäljare av tobaksfria nikotinprodukter måste numera anmäla till kommunen att de säljer produkterna och kommunen har tillsynsansvar över försäljningen.

Kommunen ska hantera anmälningsförfarandet och planera och genomföra tillsynsbesök gällande lag om tobaksfria nikotinprodukter.

En kommun får ta ut avgifter för sin tillsyn av den som bedriver anmälningspliktig försäljning av tobaksfria nikotinprodukter.

Förvaltningen föreslår att Socialnämnden godkänner förvaltningens förslag till avgifter, samt att Socialnämnden överlämnar förslaget till kommunfullmäktige för godkännande.

Bakgrund

Lag om tobaksfria nikotinprodukter gäller från och med 1 augusti 2022. Lagen innebär att de som säljer dessa produkter måste anmäla detta till kommunen. Socialnämnden har ännu inte fått formellt uppdrag från kommunfullmäktige men utifrån att socialnämnden har uppdrag att sköta administration och tillsyn av e-cigarett och folköl har socialnämnden tagit fram anmälningssblanketter och registrerar de anmälningar om försäljning som inkommit till Stockholms stad.

Syftet med tillsyn av försäljning är att förebygga och korrigera brister som kan uppstå. Varje tillsynsbesök genomförs av två inspektörer och vid eventuella överträdelse utreds dessa och kommunen kan meddela föreläggande, varning eller förbud.

Tillsynsplaner upprättas årligen och ska bidra till att tillsynsarbetet sker strukturerat med mätbara och uppföljningsbara mål.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 19 oktober 2022 och funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den 20 oktober 2022.

Ärendet

Förvaltningen har beräknat arbetstid och kostnad för administration med anmälningar och att planera och utöva tillsyn gällande Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter.

Den sammantagna tiden för tillsynen beräknas uppgå till cirka 2,9 timmar per tillsyn, vilket med en beräknat timpris om 1 180 kr/timme medför ett förslag på avgift om 3 400 kr per försäljningsställe. I den sammantagna tiden ingår handläggning av ärendet, kontakter med parter, restid, tillsyn, efterarbete och kontrollköp.

Avgifter

Kommunen har rätt att ta ut en avgift för sin tillsyn av den som bedriver anmälningspliktig försäljning enligt Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. Grunderna får bestämmas av kommunfullmäktige (jfr RÅ 1994 ref.72).

Kommunens kostnad för tillsynsverksamhet är självfinansierad utifrån de avgifter som tas ut i samband med tillsyn. Kommunens rätt att ta ut sådana avgifter och nivån på avgifterna regleras i kommunallagen (KL) 2 kap. 5 § och av den så kallade självkostnadsprincipen i 2 kap. 6 § KL.

Självkostnadsprincipen syftar på det totala avgiftsuttaget för en verksamhet. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen. Vid beräkningen av självkostnaderna får alla relevanta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på kostnader är personalkostnader, material, utrustning, lokalkostnader med mera. Verksamhetens andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader räknas också med.

Lagstöd för avgiftsuttag Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter.

40 § lyder enligt följande: En kommun får ta ut avgifter för sin tillsyn av den som bedriver anmälningsskyldig försäljning enligt 17 §.

17 § lyder enligt följande: En näringsidkare får inte bedriva detaljhandel med tobaksfria nikotinprodukter utan att först ha gjort en anmälan om försäljningen.

En näringsidkare som har säte eller fast driftställe för näringsverksamhet i Sverige ska göra en anmälan till den kommun där det fysiska försäljningsstället är beläget. Om ett fysiskt försäljningsställe saknas, ska anmälan göras till den kommun där företaget har sitt säte eller, om företaget saknar säte inom landet, till den kommun där företaget har ett fast driftställe.

Saknar näringsidkaren säte eller fast driftställe för näringsverksamhet i Sverige ska anmälan göras till Folkhälsomyndigheten.

Tillsyn tobaksfria nikotinprodukter

Kommunens kostnader för tillsynen av tobaksfria nikotinprodukter består av tillsyn på fysiska försäljningsställen. På tillsynen kontrolleras:

- att försäljning bedrivs i enlighet med det egenkontrollprogram som varje försäljningsställe ska se till finns
- att regelverken om ålderskrav upprätthålls
- att lagens bestämmelser om produktanmälan, produktkrav, innehållsdeklaration, hälsovarning och märkning samt rapporteringsskyldighet efterlevs
- marknadsföring.

Jämställdhetsanalys

Ej tillämpligt vid avgiftsbeslut.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att Socialnämnden godkänner förvaltningens förslag till avgifter, samt att Socialnämnden överlämnar förslaget till kommunfullmäktige för godkännande.